

за допомогою органів чуття (слуху, зору, дотику і нюху) повинні сприймати зовнішні властивості, особливості й ознаки предметів і явищ, які вивчають.

Ось так, використовуючи зорове сприймання можна розглянути картину, скульптуру, виставку в музеї чи галереї, навколишню природу та будь-що інше, а за допомогою слухового сприймання – почуєте розповідь, вокальний чи інструментальний концерт і подібне, дотику – відчуті основні частини предметів, їх властивості тощо.

Але поряд з усім цим, слід підкреслювати, що використання наочності в навчанні повинно мати свої межі. Не потрібно забувати, що конкретне мислення, яке за допомогою органів відчуття безпосередньо спирається на сприймання речей, і це є першим ступенем в розвитку мислення людини, що на його ґрунті розвиває абстрактне мислення.

Отже, питання класифікаційних підходів до наочних засобів навчання в Новій Українській Школі має досить вагоме значення. Так як полягає в тому, що наочні засоби навчання несуть за собою функцію, якнайкраще донести матеріал уроку до здобувачів освіти. Тому, проаналізувавши дані класифікації декількох вчених, а саме М. Коджаспирова, Л. Мене, В. Вікон. Можна зробити висновок, що всі ці класифікаційні підходи різняться між собою. Але усі вони схожі тим, що поділяють наочні засоби навчання за певними критеріями (зорові, дотикові, слухові). На сьогодні дана класифікація допоможе вчителеві правильно застосувати наочності на уроках.

Список використаних джерел та літератури:

1. Використання наочності на уроках у школі. URL: <https://perviydoc.ru/v34083/%7> (дата звернення 30.03.2014)
2. Коджаспирова, Г. М. Педагогика: учебник для академического бакалавриата. 4-е изд., перереб. и доп. Москва: Издательство Юрайт, 2015. 719 с.
3. Малафік І.В. М 18 Дидактика: навчальний посібник. Київ: Кондор, 2005. 397 с.
4. Підкасистий П. Психологія і педагогіка. URL: https://stud.com.ua/38890/psihologiya/vidi_naochnih_zasobiv_navchannya (дата звернення: 20.07.2015).
5. Подимова Л. Педагогіка. URL: https://stud.com.ua/49824/pedagogika/zasobi_navchannya (дата звернення: 12.10.2014).
6. Соліна. А. Види наочності та вимоги до їх використання. URL: <https://studfile.net/preview/6824543/page/6/> (дата звернення: 03. 02. 2018).

Панасевич О.Я.,
вчитель початкових класів
Дунаєвецької ЗОШ І-ІІІ ст. №3

Організація дистанційного навчання в початковій школі

Начальний рік почався класичною формою, МОН і все освітнє середовище мають надії, що Україна може мінімізувати для себе незвичні для себе форми навчання. Але ситуація досі напружена, тому треба бути готовими до оперативного впровадження змішаної та дистанційної форми навчання. У зв'язку з цим доречно ознайомитися з рекомендаціями та вимогами МОН щодо віддаленого навчання у разі карантинних заходів. Вони були опубліковані ще на початку 2021 року, тому можуть бути оновлені в залежності від ситуації сьогодні. Через те, що найбільше запитань викликає організація занять для учнів початкової школи, розглянемо їх докладніше.

Ключові слова: дистанційне навчання, початкова школа, розклад уроків. Відеопосилання, Zoom, Google Meet.

Перше вересня розпочався у класичній формі, і Міністерство освіти і науки та все освітнє середовище сподіваються, що Україна мінімізує незвичні форми навчання. Але ситуація досі напружена, тому треба готуватися до швидкого впровадження змішаного та дистанційного навчання. У зв'язку з цим у разі заходів ізоляції доцільно ознайомитися

з рекомендаціями та вимогами МОН щодо дистанційного навчання. Вони були випущені на початку 2021 року, тому їх можна оновлювати відповідно до сьогоденної ситуації. Оскільки в учнів початкових класів найбільше запитань викликає організація класів, то давайте подумаємо про це детальніше.

По-перше, кожна школа має оголосити новий розклад уроків, формат навчання та тривалість. Ця інформація має бути розміщена на офіційному сайті школи. Рекомендується скопіювати цю інформацію в соціальних мережах та на шкільних дошках оголошень. Особливо цінними є вимоги нового шкільного санітарного регламенту, який діє з початку цього року, але може бути змінений у зв'язку з новими положеннями та рішеннями.

За його словами, безперервний робочий час учнів, які використовують комп'ютери, планшети тощо, не може перевищувати:

10 хвилин для учнів першого класу,

15 хвилин для учнів 2-4 класів.

При цьому загальна тривалість уроку залишається незмінною:

35 хвилин для першого класу,

40 хвилин для 2-4 класів.

Іншими словами, в залежності від класу домашнє завдання онлайн не може перевищувати 10-15 хвилин, для учнів початкової школи. Під час відеоконференції вчителі можуть самостійно вирішити: пояснити нову тему, повторити вивчений матеріал, перевірити виконані завдання тощо. Протягом решти 25 хвилин учні виконують завдання в автономному режимі без використання технічних засобів. Враховуючи такий розподіл, можна припустити, що більшість викладачів пояснюватимуть нові теми під час онлайн-зустрічей та призначатимуть завдання для другої частини уроку.

Тимчасові обмеження роботи технічних засобів пов'язані з занепокоєнням про здоров'я дітей. З тієї ж причини правила вимагають вправ під час використання електронного навчального обладнання. Тобто вправи для очей і спортивні заняття для правильної постави. .

Звісно, потрібно уважно ставитися до свого здоров'я. Найкраще розвивати ці навички в дитинстві. Крім того, молодші школярі можуть зосередитися лише на кілька хвилин. Тому коротка розминка в онлайн-зустрічі здається недоречною. Однак, щоб гімнастика була по-справжньому корисною для очей, вона повинна тривати хоча б одну хвилину. Додайте ще одну до вправи на поставу. Учитель має 8-13 хвилин. Висвітлюйте теми та чітко ставте завдання для самостійного вивчення.

Школярі можуть працювати самостійно без допомоги батьків. Під час асинхронної роботи вчитель також не стежить за ними. Але не всі діти молодшого шкільного віку мають достатню здатність до самоорганізації. Відеоконференції можуть бути доповнені аудіо спілкуванням з класом. Тоді вчитель може принаймні стимулювати й направляти процес навчання. Хоча проблем багато. Якщо діти вміють користуватися колонками, це одне. Інша справа, якщо з якихось причин доводиться користуватися навушниками. Наприклад, у сім'ї може бути 2-3 учні, тому необхідно передбачити не лише окремий навчальний прилад для кожної дитини, а й окрему кімнату.

У дистанційному навчанні ми бачимо багато спільних та індивідуальних нюансів. Але хвилюватися не варто, навпаки, варто знайти варіанти тренувань для досягнення бажаних результатів. Особливо важливе активне спілкування. Вчителі та батьки учнів повинні ставитися один до одного та своїх дітей з лояльністю, повагою та розумінням. Дітей слід вчити так само ставитися до навколишнього середовища. Цей метод знизить загальну напругу і тренування будуть більш ефективними. Крім того, це допоможе всім нам підтримувати гарний настрій.

Поради щодо дистанційного навчання в початковій школі.

Ми вже згадували про необхідність ознайомлення всіх з розкладом. Додамо також, що своєчасне формування фіксованого розкладу сприятливо вплине на навчальний процес. Вчителі зможуть спокійно планувати уроки. Учні матимуть стабільний розклад, вони будуть більш цілеспрямованими та легше здобувати знання.

В ідеалі фіксований розклад на весь другий семестр має бути оприлюднений за кілька днів до початку. Прийнятним варіантом є заздалегідь встановлений тижневий графік. Але це має бути оприлюднено напередодні п'ятниці. В крайньому випадку, можна встановити розклад на 2-3 дні. Не бажано відкладати інформацію про завтрашній урок на сьогодні ввечері. Не кажучи вже про те, не практикуйте цей метод: «На початку дня ми оголосимо сьогоднішній урок».

Необхідно опублікувати чіткі правила роботи на уроці. приклад:

Діти повинні вчасно підключитися до відеопосилання,

На початку учням слід підтвердити, що вони добре бачать ічують вчителя.

Дитячі мікрофони слід вимкнути, щоб уникнути шуму та хорошої інформації,

На прохання вчителя потрібно включити мікрофон,

Перед закінченням відеоконференції необхідно уточнити, чи всі зрозуміли завдання для самостійного вивчення.

Не зайвим буде потренуватися у включенні і вимиканні мікрофона. Приділіть кілька хвилин на початку, щоб процес навчання пройшов гладко. Якщо на наступних уроках ви знайдете певну плутанину, вам доведеться нагадати учням правила взаємодії.

Якщо ваша дитина не в мережі, обов'язково запитайте у батьків, чому. Зрештою, учні, можливо, не зможуть самостійно приєднатися до сеансу Zoom, їм потрібно допомоги. У цьому випадку батьки повинні навчити робити це своїх дітей. Переконайтеся, що ваша дитина знає, як увімкнути зустріч, якщо звук пропав після підключення. Обговоріть послідовність дій дитини у разі втрати контакту. Також корисно навчити дітей встановлювати будильники. Це допоможе учням початкових класів не пропустити наступну онлайн-зустріч.

Наявність інтерактивного обладнання в класі значно розширює можливості дистанційного та змішаного навчання. Перш за все, можливість передачі цифрового контенту з дошки разом з викладачем в кадрі, цей формат значно покращує сприйняття молодшими школярів, тим самим підвищуючи засвоєння матеріалу. Крім того, такі інструменти полегшують запис відео курсів, а також коментарів та інших матеріалів.

Має сенс робити відео всіх онлайн-курсів і швидко завантажувати їх на сервер або хмарне середовище. Більшість служб відеоконференцій забезпечують цю функцію, зокрема Zoom.

Діти, які не відвідують зустріч, можуть дивитися разом із батьками пізніше. Це відразу видалить деякі подібні запитання: «Яку тему ви сьогодні вивчали?», «Яке завдання?» тощо. Відповідь завжди одна: «Все, що ми робили на уроці, записується. Записи розміщені на цьому ресурсі.» Незабаром ці питання зникнуть, а дорослі заощадять свій час.

Друга перевага відео: його можна дивитися кілька разів, коли це зручно. Тому ті діти, які не відразу розуміють усі матеріали, зможуть дивитися зі зручною швидкістю. А побачивши пояснення вчителя, батьки чи старші брати та сестри можуть легше пояснити матеріал своїм дітям. Це спростить дистанційне навчання під час ізоляції та покращить засвоєння знань. Саме за це ми і боремося – щоб діти отримували освіту ціною достатніх, але не надмірних зусиль.

Спілкування з багатьма освітянами та батьками школярів із різних населених пунктів України свідчить про те, що дистанційне навчання зараз є викликом. Проте ми можемо перетворити це на можливість для позитивних змін в освіті. Усі національні інституції зазвичай займають значну кількість часу для модифікації. Але сьогодні потрібно змінити методику навчання дітей.

Хто знає, чи зіткнуться ми з новими карантинними обмеженнями через коронавірус і які ще сюрпризи будуть у майбутньому. Проте всі діти мають право на гідну освіту. Це право гарантується законом, і завданням повнолітніх є створення належних умов для його реалізації. Учні, їхні батьки та вчителі повинні будуть покращити свою цифрову та медіаграмотність.

Дуже зручно використовувати Google Meet як базову платформу для спілкування з учнями початкової школи. Сервіс простий у використанні. Можна заздалегідь скласти розклад і прикріпити єдине посилання на основні предмети, які викладає вчитель. Учні

дізнаються: ви можете знайти свій курс за цим посиланням, вам не доведеться щоразу шукати новий курс. Вчителі-предметники можуть створювати власні посилання та прикріплювати їх до назви предмета або використовувати наявні посилання.

Головне, щоб платформа в класі була однакова – про це слід узгодити з іншими вчителями заздалегідь.

Розробити «кодекс поведінки» для дистанційного навчання

- Домовлено, що кожен учень перевірить застосовність та рівень зарядки гаджета за кілька хвилин до уроку.

- Говоріть, коли учень може вмикати та вимикати мікрофон.

- Скажіть дитині, який сигнал відповідає за варіант «рука вгору». У моєму випадку я помітив дитину з мікрофоном.

- Говоріть про те, що можна, а що не можна писати в загальному чаті.

- Вкажіть, що всі ненавчальні ресурси повинні бути закриті під час курсу.

- Попросіть дітей поставити склянку води або пляшку води на стіл під час уроку.

Проводьте ранкове коло кілька разів на тиждень

Погодьтеся: навіть через екран гаджета учні можуть відчутти участь шкільної спільноти, це чудово! Це завдяки чудовій церемонії всього класу, як і звичайне для всіх ранкове коло. Але з появою «дистанції» багато хто про неї забули, що дуже шкода.

Подумайте про ігровий елемент для початкової школи

Учні – особливий тип дітей, вони сприймають навчання через гру. Тому вчителю необхідно враховувати не лише ігрові елементи, а й спілкування та співпрацю, які необхідно здійснювати між учнями. Якщо дитина слухає тільки вас, ваші уроки будуть марними. Поєднуйте невеликі теоретичні блоки з цікавими завданнями.

Але як би діти цього не хотіли, постійно використовувати взаємодію та гру більшість часу неможливо. Ви можете показати основні навчальні матеріали, створюючи презентації та відтворюючи короткі відео в Power Point, Key Note, Canva.

Використовуйте інструменти візуалізації

Тематичний аватар

Протягом тижня разом з дитиною змінюйте свою аватарку: щотижня вибирайте тему чи роль, щоб кожен із вас «перевтілювався».

Знайдіть помічника

Ваш вигаданий помічник супергероя може привернути увагу дітей у вашій промові, і вони щороку додадуть ентузіазму до основної промови своїми коментарями та коментарями. Або зайдіть в Інтернет із розумним іграшковим персонажем – виберіть його ім'я, скажіть, хто він і яка ваша мета в класі.

Навчіться привертати увагу дітей навіть на екрані

Підтримуйте регулярний контакт з батьками

Перш ніж розпочати дистанційне навчання, ви повинні принаймні коротко поговорити з кожною сім'єю, щоб дізнатися, чи є у них можливість надати цей формат своїм дітям. Якщо деякі діти не можуть пройти онлайн-курси, їм доведеться розглянути різні форми завдань для них.

У мене є правило: Спілкуючись з усім класом онлайн, ніколи не коментуйте те, що той чи інший учень не здав роботу або виконав завдання із запізненням. Наприклад, наприкінці курсу я попросив кількох студентів залишитися, і вони по черзі говорили зі мною кілька хвилин. Ці проблеми слід вирішувати тет-а-тет.

Готуючи матеріали уроку, запитайте себе: чи те, що ви чуєте і бачите, активізує пізнавальну діяльність учнів? І оновлюйте попередні знання учнів, щоб зміцнити впевненість: діти готові сприймати нові матеріали. Для цього, будь ласка, створіть анкету у формі Google для наступних двох запитань: «Що ми робили минулого тижня?» і «Поясність значення означає» (тут ви вводите важливі визначення, на які студенти повинні спиратися для подальшої роботи).

Так, це речі, які штатні вчителі роблять, не замислюючись. Але навіть під час дистанційного навчання ви не можете пропустити цей етап і відразу пояснити нову тему.

Подумайте, як надати інформацію

Цей етап можна добре перенести на асинхронне навчання. Іншими словами, інформація не обов'язково повинна бути представлена в реальному часі та синхронізовано взаємодіяти з дітьми. Інформацію можуть обробляти студенти, і ваша присутність важливіша на інших етапах.

На цьому етапі вчителям дуже важливо навчити дітей правильно ставитися до помилки. Тому учні виконують завдання, а вчителі виконують діагностичні та корекційні функції. Так він побачить і переконається, що учні правильно користуються певними інструментами.

Підвищити мотивацію

Ви можете створити умови, щоб підтримувати або не підтримувати темп. Але всі ми різні: комусь потрібна підтримка і похвала, комусь потрібне відчуття виконаного завдання та контексту, комусь потрібна найбільша автономія, а комусь потрібна оцінка.

Не всі учні мають достатньо мотивації для виконання онлайн-завдань. Візьмемо першу хвилину «відстані» як приклад, щоб проілюструвати це. Леонардо да Вінчі влучно прокоментував: «Навчання псує розум неохоче, і це нічого не зупиняє.» Якщо ваші учні не розуміють, чому вони хочуть вивчати тему, і взагалі — навіщо вони приходять до школи, то висновок сумний: діти не зможуть навчатися особисто чи дистанційно. Однак, якщо на допомогу придуть захоплюючі цифрові інструменти, ця ситуація може змінитися.

Формуюче оцінювання

На цьому етапі участь вчителя важливіша за етап пояснення матеріалу.

Метою оцінювання є не виставлення балів журналу, щоб засвідчити рівень знань учнів. Оцінювання полягає в тому, щоб показати учню, де він знаходиться на шляху до досягнення цілей і що йому потрібно зробити, щоб досягти результатів. Оцінка повинна включати коментарі до роботи, тому що тільки «7» або «9» рідко говорять самі по собі. Учні побачать «9» – подумают «Дуже добре!» і не повернуться до теми, щоб навчитися робити краще. Ось чому вчителі повинні намагатися надати не тільки кількісний, а й якісний зворотний зв'язок. Іноді навіть відмовляються від кількісної оцінки.

Навпаки, діти повинні відчувати внутрішню потребу відвідувати заняття. Але як на це вплинути? Спробуйте з'ясувати, про які знання ваші учні говорять як про власні потреби. Повинна бути цікавість, але не дозволяйте курсу бути веселим: він повинен вирішувати проблеми, які задають студенти. Якщо студент відчуває, що всі розумні та креативні речі, які ви надаєте, не відповідають його потребам, він не думатиме, що цей процес є навчанням.

Надайте варіанти своїм учням і допоможіть їм поставити цілі

Постановка цілей повинна дати учню зрозуміти, що це не цілі школи, вчителя чи служіння, а його особисті цілі. Дитина повинна знати, чого вона навчиться, навчаючись. Дайте учням вибір. Це не означає, що він повинен вирішувати, чи ми вивчаємо предмет. У кожному уроці й темі ви повинні надати кілька варіантів і надати їх дітям. Принцип такий же, як і харчування. Якщо ми скажемо дитині: «Їж, що хочеш!» - в раціон, швидше за все, будуть перекуси, делікатеси і газувана вода. Але ви можете вибрати між смачним і корисним. Те саме стосується класу.

Використовуйте різні інформаційні канали

Спостерігайте, як ваші учні краще засвоюють інформацію. Коли вчителька вела пряму трансляцію, хтось «схопив» матеріал. Для деяких людей краще записувати виступ вчителя. Це зручніше для людей, які дивляться презентації з інтерактивними елементами.

Спробуйте наступне: Створіть список відтворення для свого курсу, який об'єднує п'ять різних інтерпретацій теми. Ще краще – дозвольте вашим учням створити такий список відтворення! Для цього їм потрібно знайти в Інтернеті п'ять різних людей, як пояснити тему.

Або інший цікавий варіант: знайти та надати учням неправильні пояснення теми в Інтернеті. Нехай вам скажуть, що саме в цьому поясненні не зрозуміло, чого не вистачає. Це тест, щоб краще зрозуміти предмет, ніж тест.

Не давайте завдання написати резюме: результати будуть «завантажені» протягом хвилини, в кращому випадку просто прочитавши. Поставте завдання на завантаження трьох статей на певну тему з Інтернету та порівняйте їх між собою. Це завдання зовсім іншого рівня. Ще краще - створити презентацію на основі цього резюме. Студенти повинні подавати матеріали у певних текстах у презентаціях, інфографіці чи будь-якому іншому форматі.

Тестування є корисним інструментом для дистанційного навчання, але не корисним інструментом для оцінювання

Під час першої хвили «дистанції» в Україні більшість викладачів намагалися за допомогою іспитів перевірити свої знання. З одного боку, комп'ютерні іспити дуже зручні. При комп'ютерній самоперевірці вчитель має готову для перенесення до журналу графу оцінок. Але всі ми знаємо, що тести можна легко скасувати. Так, цього можна уникнути, але повірте: учні креативніші! Ми не повинні радіти ілюзії, що деякі наші дії завадять нам списати. Набагато краще використовувати тести як інструмент навчання. Тест має насамперед допомагати учням, а не вчителям. Завдяки їм учень може побачити, що йому ще потрібно зробити. Коли дитина це розуміє - спокійніше сприймайте будь-які помилки.

Підтримуйте соціальну активність вашої дитини

Навчання – це перш за все соціальна діяльність. Навчання в школі допомагає навчитися будувати стосунки з однолітками та дорослими поза сім'єю. Також – практикуйте різні види спілкування, щоб сформувати ставлення до процесу навчання, друзів і себе. Онлайн-навчання звукує можливість вчитися разом.

Список використаних джерел та літератури

1. <https://nus.org.ua/articles/praktyky-ta-pidhody-do-dystantsijnogo-navchannya-rekomendatsiyi-dlya-vchyteliv/>
2. <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya%20metodichni%20recomendazii%20dustanciyn%20osvita-2020.pdf>
3. <https://school3.com.ua/virtualnyj-metodychnyj-kabinet/dosvid/dosvid-uprovdzhennia-v-osvitnomu-protsezi-tekhnologii-dystantsijnoho-navchannia-v-pochatkovij-shkoli/>
4. <https://sites.google.com/view/zvenspecshev/%D0%B4%D0%B8%D1%81%D1%8>
5. http://bytenku.ucoz.ua/Distansiyne-n/pov_01-22-386_krilevec_dod.pdf

Панасюк В.І.,

медичний працівник

Кучанської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів

Новоушицької селищної ради

Соціально-педагогічна підтримка здобувачів освіти, які потрапили у складні життєві обставини.

У цій статті міститься матеріал про соціально-педагогічну роботу та соціально-правовий захист здобувачів освіти, які потрапили у складні життєві обставини. Хто являється об'єктом соціально-педагогічного супроводу. Напрямки та принципи роботи.

Ключові слова: соціально-педагогічний супровід, соціальне благополуччя, етичні принципи, об'єкти соціально-педагогічного супроводу, корекція міжособистісних відносин, соціально-правовий захист дітей, складні життєві обставини, характеристика сімей.

Основною метою соціально-педагогічного супроводу учнів школи є: збереження і зміцнення психічного, фізичного здоров'я та соціального благополуччя всіх здобувачів освіти.

Соціально-педагогічна робота та соціально-правовий захист здобувачів освіти, які потрапили в складні життєві обставини, здійснюється у закладах освіти відповідно до